

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 34. Interioris, & exterioris hominis differentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

naturæ infundit in se ipsos diffundit, operantes quod bonum, & iustum est, non ut placeant Deo, sed ut ea mentis iucunditate fruantur, quæ ex bonis operibus emanat. Quem laqueum viris spiritualibus eò subtilius amor sui tendere solet, quò res sanctior, & melior est. Quid tam sanctum quam Dei mandatis obedire, Scripturas legere, in Ecclesia prædicare, frequentare Sacramenta, & ad altare Domini ministrare? Hæc autem cupiditas laudis inquinare solet, & nisi cor suum omni diligentia custodierit homo, omnis labor ejus irritus est. *Si linguis hominum loquar, & Angelorum, inquit Apostolus, (1. Cor. 13: 1.) charitatem autem non habeam, factus sum velut aes sonans, aut cymbalum tinniens. Et si quis distribuerit in cibos pauperum omnes facultates suas, & tradiderit corpus suum ita ut ardeat, nisi hoc purè fiat ob amorem Dei, nihil prodest. Simili modo Aggæus Propheta ait, (Agg. 1: 6.) Comeditis, & non estis satiati: bibistis, & non estis inebriati: & qui mercedes congregavit, misit eas in sacculum pertusum, quia nimirum nihil profunt opera bona, cum quis seipsum in illis quaerit, & non Deum. Cum igitur naturæ semper & ubique seipsum quaerentis fraudes, & doli subtilissimi sint, omnes animi recessus perferutari, & sollicitè cavere debemus, ne in principio, medio, & fine actionum nostrarum, aliqua ratio se immisceat proprii emolumenti, quantumvis sancta, & honesta videatur. Vitæ Christianæ disciplina hæc est, non quaerere, nec amare nisi quod Dei est, & odisse quod proprium est.*

§. XXXIII.

Quæ scire debeat omnis Christianus.

SCIRE debet omnis Christianus, quæ sint præcepta Divina, & humana, ad quæ servanda quisque tenetur. Divina sunt illa, quæ in Decalogo continentur, itemque præcepta Fidei, Spei, & Charitatis. Fides obligat omnes ad ea credenda, quæ singulis fidelibus in Symbolo proposita sunt. Spe vitam æternam, & quæ ad eam obtinendam sunt necessaria, nos consequi posse confidimus DEI GRATIA, & nostra cooperatione; quæ omnia à Deo petimus, cum Dominicam Orationem recitamus. Charitatis lege obstringimur Deum diligere super omnia, & proximum sicut nos ipsos. His virtutibus perfi-

citur homo: nam fides mentem illuminat, & dirigit, Spes voluntatem ad Deum erigit, Charitas nos Deo unit. Est etiam præter prædicta præceptum sumendi Baptismum, & Eucharistiam, & confitendi peccata, licet de his nihil Ecclesia præcipiat. Nisi enim quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non intrabit in regnum Dei: (Joan. 3: 5.) & nisi manducaverimus Carnem Christi, & biberimus ejus Sanguinem, non habebimus vitam in nobis. (Joan. 6: 54.) Pœnitentia autem à Deo illis parata est, qui Baptismalem innocentiam supervenientibus culpis perdidit. Sunt denique humanæ leges ab Ecclesiastica, vel seculari potestate sancitæ, quas nosse oportet, ut illis, qua par est humilitate pareamus. Verum ad hæc præstanda nemo idoneus esse potest, nisi ab ejus mente ignorantia tenebras lux vera discusserit; sicut scriptum est, *Beatus homo, quem tu erudieris Domine, & de lege tua docueris cum* (Psal. 93: 12.) Homo enim post peccatum sedet in tenebris, & in umbra mortis, bonumque vel malum non ex regula veritatis, sed ex sua cupiditate metitur. Divinum igitur auxilium implorandum est, ut qui iussit quod vult, det nobis quod jubet, dispellens caliginem, & sanans languorem; expellens cupiditatem, & infundens charitatem, quoniam finis præcepti est Charitas; & qui verè Deum amat, omnibus mandatis ejus sine exceptione obsequitur.

§. XXXIV.

Interioris, & exterioris hominis differentia.

NON de hoc tempore, non de hoc mundo Spes nostra est; neque ad præsentis vitæ bona, neque ad eam felicitatem, quam plerique mortalium sectantur, conditi sumus, sed ad æternam, quam Deus promisit, & homo nondum capit; sicut scriptum est, *Quod oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ præparavit Deus iis, qui diligunt illum* (1. Cor. 2: 9.) Cum igitur ad gloriam sempiternam ab origine mundi nobis paratam, destinati simus, error gravissimus est, non æternis sed humanis rationibus in nostris operationibus duci, vitamque instituerè non gratiæ Divinæ instinctu, sed ex principiis naturæ. Felices sunt qui

intima penetrant, qui cum Deo intus morantur, & nulla affectione foris tenentur. Hi sunt homines interiores, qui ad arcana Dei percipienda disponunt se, & eum in se loquentem audiunt. Qui verò rebus exterioribus moventur, qui libenter rumores audiunt, qui theatra avidè spectant, licèt honestas fatagant vanitatis suæ causas prætexere, divisi sunt, interiores non sunt, sibi adherent, non Deo; delicias mundi quærunt, non cœli. Lumen quippè illis deest ad rerum divinarum notitiam necessarium; quia eas nunquam, vel rarò & obiter meditantur, unde fit, ut de bonis æternis parum solliciti in vanitate sensus sui ambulent, (Ephes. 4: 17.) sicut ait Apostolus, alienati à vita Dei per ignorantiam. Quò magis enim proficit homo in prudentia carnis, eo magis ignorat, quæ Dei sunt: tantumque detrahitur Divino amori, quantum impenditur creaturis.

§ XXXV.

Quam perniciosum sit falsas rerum ideas mente concipere.

Sapiens est, qui suis momentis ponderat res, & æstimat pro ut sunt, non sicut prædicantur & æstimantur ab hominibus. Quælibet enim res duas veluti facies habet, unam veram, alteram fucatam, & apparentem. Vera est, quæ divinis rationibus, & ideæ in mente Dei existenti conformis est: altera secundum ideas, & affectus hominum, & secundum pravos amoris proprii præscriptiones efformatur. Sic Episcopatus, ut hoc utar exemplo, secundum veram & divinam ideam, est onus Angelicis humeris formidandum, & servitus quæ tenetur Episcopus animarum salutem consulere ad præscriptum Divinarum, & Apostolicarum institutionum, strictissimam de illis rationem Deo redditurus in die iudicii. In idea autem hominum Episcopatus est dignitas, ad quam qui promovetur, gradum conspicuum in Ecclesia obtinet, divitias adipiscitur, & ab omnibus honoratur. Undè fit, ut, qui Episcopatum respicit secundum veram ideam, timeat, fugiat, & oblatum constanter recuset: qui verò ipsum desiderat, & omni conatu consequi nititur, falsas hominum ideas in mente habet, se ipsum quærens, non Deum. Idem de aliis gradibus & dignitatibus tam Ecclesiasticis, quam mundanis dicendum est: atque hinc

oritur totius orbis omniumque ordinum perversitas & perturbatio, quod veras rerum ideas, & definitiones plerique ignorant, & hujus mundi tenebris, ac præstigiis astuti veritatem odeunt, nec idonei sunt ad Divinum lumen recipiendum, quod non nisi mundis corde communicatur. Vocabula usurpantur heroicis Sanctorum virtutibus, Christi que Sanguine consecrata; & hi quidem Episcopi, illi Sacerdotes, aut Diaconi, quidam Monachi, & Religiosi, alii Reges, & Principes, & iudices populi; omnes autem Christiani nuncupantur: sed quale sit horum nominum pretium, quæ vis, & significatio, quibus virtutibus excellere debeant qui in prædictis gradibus sunt constituti, quæ singulorum idea sit, quæ leges, quæ officia, quæ definitio, nemo scit, nemo investigat; rebusque neglectis sola remansit titulorum majestas, & rerum umbra, ac inanis imago. Nemo se talem exhibet, qualis dicitur, nemo sequitur Christi vestigia. Hoc autem malum operatur in nobis amor sui, vitium pessimum & subtilissimum, quod vix peccatissimi agnoscunt, vix sanctissimi vincunt. Bona verò & mala hujus vitæ, si veras eorum ideas respiciamus, vix ullum discrimen admittunt, utraque enim vana sunt, & momentanea, & quasi nihilum computantur. Idè David vir secundum cor Dei solam æternitatem mente versabat dicens, *Cogitavi dies antiquos, & annos æternos in mente habui* (Psal. 76: 6.) Et Filius ejus Salomon omnium mortalium sapientissimus recensitis omnibus tam bonis, quam malis hujus vitæ exclamat, & concludit: *Vanitas vanitatum, & omnia vanitas.* (Ecl. 1: 2.)

§ XXXVI.

Tria Christiano necessaria, ut sibi attendat, ut tempus bene expendat, ut rectè utatur Sacramentis.

Fidelitati quam Deo debemus tria præcipuè sunt necessaria. Primum est jugis attentio ad nos ipsos & ad ea, quæ operamur, cujus defectu à recto tramite aberrantes per invia & aspera proficiscimur, nostramque felicitatem quærimus ubi non est, & si ab alio ostendatur, non credimus. Usuratiois homo à feris, fide ab infidelibus distinguitur. Cum ergo temerè, for-